

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Suur-Ameerika 1,
10122 Tallinn

Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA
Sepise 7,
11415 Tallinn

Austatud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus,

Soovime esitada ettepaneku ettevõtja varustuskindluse toetusmeetme¹ (edaspidi: meede) jätkumiseks täiendava rahastuse määramise toel.

Ettevõtja varustuskindluse toetuse meetme kogumaht on 20 000 000 €. Toetust antakse kuni 300 000 € mikro- ja väikeettevõttele ning kuni 500 000 € keskmise suurusega ja suurettevõttele. Toetuse tulemusena saavutatakse energia varustuskindluse kasv toetust saanud ettevõttes. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi registri andmebaasi² põhjal on keskmine toetussumma 26.05.2025 kuupäeva seisuga projekti kohta 88 876 € ning investering 227 268 €.

EISilt saadud teabe põhjal esitati pärast toetusmeetme eelarve ammendumist projekte 8 300 000 € toetussumma ulatuses, millele meetme eelarvet suurendamata ei ole võimalik toetust anda.

Vastavalt kirjale lisatud analüüsile kasvas taastuvenergia aastatoodang iga toetatud euro kohta 5 kWh ning salvestusseadmete potentsiaalne aastane kasutamine 9 kWh. Eeldusel, et toetus jaguneb proportsionaalselt 30% taastuvenergia tootmiseks, 45% energia salvestusseadmetele ning 25% elektrifitseerimiseks, jääb eelarvet suurendamata installeerimata kuni 12 700 kW taastuvenergia võimsust, mille aastane toodang on ligi 13 000 MWh ning aastas jääb kasutamata suurusjärgus 33 300 MWh salvestatud valdavalt taastuvelektrit. Samuti jäävad endiselt kasutusse kümned fossiilkütustel töötavad masinad ja seadmed, mida ei ole veel asendatud keskkonnasõbralikumate ja töökindlamate elektritoitel töötavate alternatiividega. Kuigi analüüs on teostatud piiratud ja mitteesindusliku valimiga ning sellest tulenevalt on tegemist ebatäpsete osakaaludega, oleks projektide mitterahastamise mõju märkimisväärne ka teiste osakaalude korral.

Tegemist on projektidega, mille puhul on taotlejad teinud ära eeltööna investeringuga seotud energiatoodangu analüüsi, projekteerimise ning taotlenud ehitusloa. EIS ei avaldanud oma veebilehel infot, et toetusrahad on ammendumas ning seetõttu oli taotlejal ootus tingimustele vastava taotluse korral rahastust saada – sellest teadmisest lähtuvalt on tehtud kulutusi toetuse taotlemiseks vajalike eeltegevuste elluviimiseks.

Kui täiendavat rahastust ei eraldata, jääb kasutamata märkimisväärne osa taastuvenergia tootmis- ja salvestuspotentsiaalset, mis pidurdab Eesti liikumist [ENMAK 2035](#) eesmärgi suunas katta 2030. aastal 100% elektrienergia tarbimisest taastuvatest allikatest pärineva elektrienergiaga³. Täiendav rahastus võimaldaks ellu viia juba projekteeritud ja

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/101062023004?leiaKehtiv>

² <https://rar.fin.ee/rar>

³ Vt ka: [Eesti taastuvelektri eesmärk 2030 | Elering](#)

ehitusvalmis lahendused, mis parandavad oluliselt ettevõtjate varustuskindlust – võimaldades neil toota, salvestada ja tarbida elektrit kohapeal, olenemata turu hinnakõikumistest või elektrivõrgu võimekusest. Ka elektrifitseerimine toetab ettevõtete sõltumatust fossiilkütustest, võimaldades asendada diisli- ja muudel kütustel töötavad seadmed elektrilistega, mis kasutavad üha enam taastuvatest allikatest pärinevat energiat.

Kui täiendavat rahastust ei eraldata, jääb kasutamata märkimisväärne sihipärane investeering majanduse stabiilsuse ja tulevikukindla energiataristu tagamiseks.

Eelnevalt kirjeldatust tulenevalt palume leida 8 300 000 € lisavahendeid varustuskindluse projektide toetamiseks heitkogustega kauplemise süsteemi tuludest, riigieelarvest või teistest RRF meetmetest üle jäävatest vahenditest. Kuna taastuvenergia tootmiseseadmed, salvestusseadmed ja elektrifitseerimine vähendavad otseselt CO₂ heitmeid, siis on asjakohane kasutada meetme rahastamiseks heitkogustega kauplemise süsteemi tulusid või finantseerida meedet üle jäävatest RRF vahenditest.

Ettevõtted on investeeringute elluviimisega valmis alustama kohe, meede toetab Eesti ettevõtete konkurentsivõimet, jalajälje vähenemist ning suurendab ettevõtete varustuskindlust.

Kuna toetust antakse vastavalt taaste- ja vastupidavuskavale, siis on sellel piiratud abikõlblikkuse periood, mis lõppeb 31.05.2026. Seetõttu tuleb RRF rahade ümbertõstmise otsustada esimesel võimalusel, et projektid oleks võimalik tähtaegselt ellu viia ning suurendada Eesti ettevõtjate varustuskindlust.

Energex OÜ